

Organ

Nr

Sida

Kommunfullmäktige

6/2021

1

Sammanträdestid	Tisdagen den 09.11.2021, kl.18.30 – 20.05.
Sammanträdeslokal	Sunds skola
Närvarande	<p>Ledamöter:</p> <p>☒ Dorita Lindholm, ordf. ☐ Johan Lindholm, vice ordf. ☒ Susann Eklund, andra vice ordf. ☐ Benny Klingberg ☒ Erik Schütten ☒ Rikard Järvinen ☐ Fredrik Lindeman ☒ Annika Kortman ☒ Tony Ek ☒ Christer Lindqvist ☒ Heljä Vesterlund ☒ Sonja Lindström-Winé ☒ Ann-Charlott Nyman</p> <p>Ersättare:</p> <p>☐ Ann Carlsson ☐ Ann-Chaterine Renfors ☒ Petter Johansson ☒ Mia Schütten</p>
Övriga närvarande	<p>☒ Mats Ekholm, kst ordförande ☐ Linda Nordmyr, kst vice ordförande ☒ Andreas Johansson, kommundirektör ☐ Marika Willstedt, ekonomichef</p>
Ärenden	§§ 46 – 55
Underskrift	<p>Dorita Lindholm ordförande</p> <p>Andreas Johansson sekreterare</p>
Protokollet justerat	<p>Tid och plats tisdagen den 09.11.2021, på kommunkansliet i Sund</p> <p>Susann Eklund Christer Lindqvist</p>
Protokollet publicerat på kommunens webbplats	<p>Onsdagen den 10.11.2021 Intygare:</p> <p>Mia Schütten Byråsekreterare</p>

Organ Kallelsedatum Kallelsenummer
Kommunfullmäktige 02.11.2021 6/2021

Sammanträdestid	Tisdagen den 9 november 2021, kl. 18.30
Sammanträdesplats	Sunds skola
Protokollet publice- rat på kommunens webplats	Onsdag den 10.11.2021
Kallelsen utfärdad	Sund den 2 november 2021 Dorita Lindholm, ordf. kommunfullmäktige

Ärendets §-nummer   Ärende

- Kfg § 46 Sammanträdetts laglighet och beslutsförhet
- Kfg § 47 Val av två protokolljusterare
- Kfg § 48 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- Kfg § 49 Delgivning av kommunstyrelsens protokoll
- Kfg § 50 Våtkompostanläggningen
- Kfg § 51 Kommunens hyresfastigheter
- Kfg § 52 Taxor och avgifter för år 2022
- Kfg § 53 Inkomstskattesats för år 2022
- Kfg § 54 Fastighetsskattesatser för år 2022
- Kfg § 55 Budget för Sunds kommun för verksamhetsåret 2022

Denna möteskallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla den 02.11.2021

Intygar

Andreas Johansson, kommundirektör

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 46 Sammanträdet laglighet och beslutsförhet

09.11.2021 Enligt KomL 42 § skall kallelse till kommunfullmäktiges sammanträde anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka innan sammanträdesdagen och sändas med posten till ledamöterna i fullmäktige och styrelsen. Enligt kommunens egen förvaltningsstadga kapitel 3 fullmäktiges sammanträden § 12 sänds kallelse till fullmäktiges sammanträden minst 6 dagar före sammanträdet. Enligt gällande beslut av kommunfullmäktige (§ 8/2020) gäller ”att den kommunala informationen så som tidigare till största delen anslås på den officiella anslagstavlan vid kansliet och införs i Sundsaktuellt [...]”.

Enligt § 18 i förvaltningsstadgan skall namnupprop förrättas och ordföranden skall konstatera huruvida kommunfullmäktige är lagligen sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Mötet konstateras lagenligt sammankallat samt beslutfört.

Kfg § 47 Val av två protokolljusterare

09.11.2021 Enligt kapitel 6 Kommunfullmäktige i kommunens förvaltningsstadga § 44 skall fullmäktiges protokoll justeras av två för ändamålet för var gång valda justerare, såvida fullmäktige inte beslutat annorlunda beträffande något ärende. I enlighet därmed bör två protokolljusterare utses för sammanträdet.

Kommunfullmäktige torde bestämma tid för protokolljustering, samt utse två protokolljusterare. I tur att justera protokollet är Susann Eklund och Benny Klingberg.

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Susann Eklund och Christer Lindqvist. Protokollet justeras på Sunds kommunkansli på tisdagen den 9 november 2021, direkt efter sammanträdet.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 48 Godkännande och komplettering av föredragningslistan

09.11.2021

https://www.regeringen.ax/alandsk-lagstiftning/alex/199773#pr_6_kap_fullmaktige_44_p_foerutsattningar_for_behandling_av_arenden

44 §. Förutsättningar för behandling av ärenden

Fullmäktige kan endast handlägga ärenden som nämnts i kallelsen till sammanträdet och som i enlighet med bestämmelserna i denna lag beretts av styrelsen eller ett beredningsorgan som avses i 45 §.

Om ett ärende enligt en uttrycklig bestämmelse skall handläggas vid ett särskilt sammanträde, skall ärendet handläggas vid det sammanträdet även om inte detta nämnts i kallelsen. Fullmäktige kan besluta att handlägga även andra ärenden som inte nämnts i kallelsen. Ett ärende som skall beredas och som inte har beretts av styrelsen eller annat beredningsorgan kan handläggas endast om fullmäktige enhälligt beslutar det.

Beslut:

Föredragningslistan godkänns.

Kfg § 49

09.11.2021

Delgivning av kommunstyrelsens protokoll

Nedanstående protokoll delges kommunfullmäktige:

[Kommunstyrelsen 8](#)

Beslut:

Protokollet anses delgivet.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 50 Våtkompostanläggningen

Kst, § 132
01.11.2021

År 1997 beslöts att Sunds kommun tillsammans med Landskapet skulle bygga en "pilotanläggning för kretsloppshantering av avloppsvatten". En del i detta samarbete gick ut på att landskapet skulle tillhandahålla en plats för anläggningen i Bomarsund eftersom det var i det området som projektet skulle genomföras. Man ville också ha anläggningen på neutral mark då det var tänkt att skötseln skulle upphandlas av entreprenörer.

22 oktober 1998 ingick Sunds kommun och Landskapsstyrelsen ett arrendeavtal för ett ca 6.000 m² stort område för byggande av en kretsloppsbasead behandlingsanläggning för organiskt avfall och avloppsvatten. Området uppläts i enlighet med förda förhandsdiskussioner arrendefritt. I avtalet tog man in att anläggningen skulle tas bort om man inte kom överens om annat när arrendetiden löpt ut. Arrendetiden löpte fram till år 2009.

Verksamheten vid anläggningen lades i praktiken på is/pausades 2011 och inget slam kördes mer till anläggningen (BTN § 134/2010).

I januari 2010 tecknades ett nytt avtal för tiden 1.1.2009 – 31.12.2020 med Landskapsregeringen. Avtalet var mer formulerat på arrendegivarens villkor och det underförstådda syftet om samarbete var nu borta från formuleringarna. Området hade nu minskats ner till 3.860 m² och ett årligt arrende om 800 € påfördes kommunen. Motiveringen till denna arrendeavgift var att vägen (ca 590 m) till anläggningen behövde underhållas. Snöplogning och sandning mot halka (vinterunderhållsåtgärder) ingick inte i dessa vägunderhållskostnader utan detta skötte kommunen med egen entreprenör.

Anläggningen fanns med i en del utredningar för behandling av avloppsvatten som landskapets miljöbyrå gjorde under åren 2013 – 2017. Man försökte där se på lösningar och möjlig användning av anläggningen i Bomarsund. Men något riktigt konkret användningsalternativ i anslutning till avloppsvattenbehandling var svårt att finna.

År 2017 i samband med budgetbehandlingen för år 2018 beslöt Sunds kommun att anläggningen skulle avvecklas då det inte i dagsläget är möjligt att driva denna med någorlunda kostnadstäckning.

Våtkompostanläggningen är byggd med samhällsmedel, varav ca 45% från EU, 40% från landskapet och ca 15% kommunala.

Sunds kommun beslöt hösten 2019 att erbjuda landskapets fastighetsverk att ta över slambassängerna. Man såg här en möjlighet till att kunna återanvända satsade samhällsmedel i stället för att riva hela anläggningen.

Tanken med erbjudandet var att fastighetsverket som förvaltare av landskapets markområden och samtidigt den enhet som arrenderar ut åkermarken som finns vid Bomarsunds gård skulle kunna erbjuda arrendatorn av åkrarna lagringsutrymme för svämgödsel.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

En del djurgårdar kan i dag ha problem med lagringskapaciteten för svämgödsel.

Slambassängerna i Bomarsund rymmer tillsammans ca 750 m³ och är försedda med tak vilket gör att svämgödslet inte späds ut på grund av nederbörd. Landskapsregeringen har i sitt förslag till åtgärdsprogram för grundvatten, sjöar och kustvatten belyst behovet av tak på svämgödselbassänger.

Första kontakten med landskapets fastighetsverk togs under tidig höst 2018. Korrespondensen har sedan löpt på i en positiv anda med inriktning på att fastighetsverket skulle överta slambassängerna. I slutet av mars 2021 ändrar sig fastighetsverket och kort därefter fattar fastighetsverkets styrelse följande beslut:

23. SLAMBASSÄNGER I SUNDS KOMMUN

Sunds kommun har under många år hyrt en markområde i Bomarsundstrakten. Där finns två anläggningar i dagligt tal kallade slambassänger och som i arrendeavtalet benämns som "anläggning för kretsloppsbasead behandling av organiskt avfall och avloppsvatten".

Sunds kommun har sagt upp avtalet för bassängerna används inte mer. Möjligtvis att någon lokal bonde intresserad att använda bassängerna för slamgödsel men det är inte klarlagt och inte sannolikt att ge mer än symboliskt arrende.

Utmaningen är att det i arrendeavtal som gått ut står att vid avtalets upphörande ska slambassängerna på Sunds kommuns bekostnad avlägsnas. Detta bedöms kosta mellan 10 000 – 20 000 euro. Ingen offert är begärd utan bedömning.

VD har meddelat kommunen att bassängerna behöver tas bort men att en diskussion ska föras med styrelsen eftersom det är en avtalsrättslig rättighet som VD inte bara kan och bör bortse från. Kommunen reagerade starkt på beskedet och anser att bassängerna kommer att hålla länge och kan komma att användas av bönder.

Landskapet har inte behov av marken. Arrendet har varit ca 800 euro/år. Det är Sunds kommun som sagt upp avtalet. Lättast vore att om de fortsatte arrendera området och Fastighetsverket kan sänka priset. Ett fortlöpande avtal med 12 månaders uppsägningstid skrivs med kommunen. Därmed skulle frågan om bassängernas demolering skjutas på framtiden.

VD:s förslag: Styrelsen beslutar att Sunds kommun i enlighet med avtal ska demolera slambassängerna. Styrelsen ger vd i uppdrag och fullmakt att ingå nytt arrendeavtal med syfte att ge partnererna mer tid att långsiktigt lösa frågan om bassängernas framtid.

I ovanstående beredningstext står inget om att Sunds kommun redan 2019 erbjudit slambassängerna till fastighetsverket och syftet med detta erbjudande. En antagen rivningskostnad anges i beredningen, här borde fastighetsverket med sin kompetens kunnat göra en rivningskalkyl innan ärendet föredrogs för styrelsen så ett mer relevant faktaunderlag funnits att tillgå då kostnaderna för rivningsmomentet verkar vara det motiv fastighetsverket har som grund för att avböja Sunds kommuns erbjudande av slambassängerna.

Sunds kommun har inte sagt upp något avtal utan avtalstiden har löpt ut. Skulle bassängerna varit placerade på kommunens egen mark hade uthyrning av dessa varit ett alternativ till rivning för att återanvända de samhällsmedel som bassängerna är byggda med.

Att kommunen först skulle arrendera området av landskapets fastighetsverk och sedan arrendera ut det i andra hand till en lantbrukare är långt ifrån kommunal verksamhet och kan inte ses som ett alternativ till rivning av bassängerna. Kostnaderna för rivning skjuts endast på framtiden.

Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

09.11.2021

Rivningsklausulen i det utgångna avtalet är ostridig och kommunen måste riva bassängerna om inte arrendegivaren ser någon nytta i att ha dem kvar och är villig att ta över dem.

Eftersom både VD och styrelse på Landskapets fastighetsverk enligt deras ovanstående beredning anser att landskapet inte har behov av marken så torde det vara billigare för Sunds kommun att förvärva marken framom att riva bassängerna. Dessutom vore det bra för Landskapets fastighetsverk att bli av med mark som verket ej har behov av.

I nuvarande budgetförslag för 2022 så finns det ett anslag för att riva bassängerna och det vore bra om anslaget ändrades till att även omfattade ett förvärv av aktuell fastighet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige beslutar att ett förvärv av aktuell fastighet är att föredra framom att riva bassängerna.

Beslutet innebär att anslaget ändras i budgetförslag för 2022 gällande detta investeringsanslag.

Beslut:

Enligt förslag.

Kfg, § 50

09.11.2021

Ledamot Tony Ek föreslår att ändamålet för anslaget ej skall ändras och att anläggningen skall rivas enligt byggnadstekniska nämndens förslag. Förslaget understöds av ledamot Petter Johansson.

Ledamot Annika Kortman föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta reda på vad fastigheten skulle kosta att förvärva samt en jämförelsekalkyl tas fram för rivning respektive underhåll innan beslut tas i kommunfullmäktige. Förslaget understöds av Susann Eklund.

Konstateras att ingen har understött kommunstyrelsens förslag, varpå det förfaller.

Fullmäktiges ordförande frågar om följande omröstningsproposition, JA för ledamot Tony Eks förslag och NEJ för ledamot Annika Kortmans förslag.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Omröstningen faller ut enligt följande:

Susann Eklund - NEJ.
Erik Schütten – NEJ.
Rikard Järvinen – JA.
Annika Kortman – NEJ.
Tony Ek – JA.
Christer Lindqvist – JA.
Heljä Vesterlund – JA.
Sonja Lindström-Winé – NEJ.
Ann-Charlotte Nyman – NEJ.
Petter Johansson – JA.
Mia Schütten – NEJ.
Dorita Lindholm – JA.

Konstateras att omröstningen har fallit ut 6 röster för JA och 6 röster för NEJ.
Ordförandens röst avgör och därmed konstateras att kommunfullmäktige har beslutat enligt ledamot Tony Eks förslag.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att ändamålet för anslaget ej skall ändras och att anläggningen skall rivas enligt byggnadstekniska nämndens förslag.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 51 Kommunens hyresfastigheter

Kst § 160
21.12.2020

Kommunfullmäktige har den 1.12.2020, § 71 beslutat följande:
”Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda de finansiella konsekvenserna av en försäljning av hyreshusen. Dessutom skall utredningen innefatta en hållbarhetsanalys av en eventuell försäljning. Vidare skall utredningen redovisas i en 10-årsplan. Kommunfullmäktige fattar sedan beslut om eventuell försäljning.”

Av fullmäktiges diskussion samt andra praktiska överväganden så förtydligas beslutet såhär:

Med finansiella konsekvenser menas:

1. Med finansiell konsekvens menas: ”den ekonomiska innebörden av en försäljning respektive vad innebörden blir av att fortsätta driva hyresfastigheterna vidare i kommunal regi”.
2. Med hållbar analys menas utöver hållbar ekonomi, en miljömässig och social konsekvensanalys av en försäljning respektive vad innebörden blir av att fortsätta driva hyresfastigheterna vidare i kommunal regi.
3. Allt detta skall redovisas i en 10-årsplan.

I budget för 2021 så finns det budgetmedel för tekniska sektorn att utreda hyresfastigheternas skick, en s.k. underhållsplan för de fastigheter som ej ännu är utredda. Därmed så bör kommunstyrelsen uppdra åt byggnadstekniska nämnden att omgående beställa dessa underhållsplaner. Därefter så måste nämnden göra en konsekvensanalys som är klar senast den sista april 2021 så att kommunstyrelsen kan behandla ärendet innan sommarledigheterna.

Vidare så bör det uppdras åt byggnadstekniska nämnden att inom samma tidsperiod utreda redovisa menas vad den ekonomiska innebörden blir av en försäljning respektive vad innebörden blir av att fortsätta driva hyresfastigheterna vidare i kommunal regi. Byggnadstekniska nämnden skall alltså redovisa utredningen till kommunstyrelsen enligt punkterna 1-3 ovan, utom den sociala konsekvensanalysen som ligger på kommunstyrelsens ansvarsområde.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen uppdrar åt byggnadstekniska nämnden att omgående beställa en underhållsplan för de kvarvarande hyresfastigheterna.

Kommunstyrelsen uppdrar vidare åt nämnden att före utgången av april månad överlämna en utredning till kommunstyrelsen som beaktar punkterna 1-3 i ovanstående beredning som innefattar allt utom den sociala konsekvensanalysen.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunfullmäktige
BTN § 47

Sammanträdesdatum
09.11.2021

De underhålls- och renoveringsplaner som löper över 10 år gjorda av Byggkontroll AB och PerNord AB anger att kostnaderna för renovering av fastigheterna uppgår till 2,56 miljoner € inklusive moms. Delar av åtgärderna ingår i det löpande underhållet av fastigheterna och för detta tas det årligen upp budgetmedel redan. Minskar man renoveringssumman med detta så återstår det ändå 1,93 miljoner € som sannolikt behöver finansieras via lån.

Av bilaga 1-4-2021 framgår hyreshusens kostnadsbild över ett längre perspektiv där man kan se hur ett positivt resultat övergår till negativt när renoveringsinsatserna intensifierats. Hyreshöjningar är nödvändiga i takt med att grundrenoveringsåtgärder genomförs.

Att driva hyreshusverksamhet på ett någorlunda rationellt sätt fordrar volym i hyresbeståndet för att kunna hålla kompetens i verksamheten och ett jämt flöde av hyresintäkter så enskilda lägenhetsrenoveringar inte får en betydande påverkan av resultatet. Oavsett om hyreshusen drivs av privata aktörer eller kommunala så måste hyreshusen bära sina kostnader.

Den ekonomiska innebörden av att hyreshusen säljs innebär att kapital frigörs och kan användas till något annat i den kommunala verksamheten. Hur mycket kapital som frigörs går inte att svara på utan det är marknaden som styr detta beroende av efterfrågan.

Vill man få en ungefärlig bild behöver fastigheterna värderas.

Kommunteknikerns förslag:

Nämnden konstaterar att de ekonomiska förutsättningarna för att driva hyreshusen vidare i kommunal regi nu klargjorts. Ifall man vill få en bild av eventuella försäljningsintäkters storlek behöver en värdering av hyreshusen göras. Ärendet återförs till kommunstyrelsen för fortsatt behandling.

BESLUT

Ärendet bordläggs för värdering av ett hus på Lisafastersgränd och ett radhus i Sundbyområdet.

BTN § 58 *En värdering har gjorts av Ruddammens radhus och Lisafastersgränd 6. Bilaga 2-5-2021*

Kommunteknikerns förslag:

Nämnden konstaterar att de ekonomiska förutsättningarna för att driva hyreshusen vidare i kommunal regi nu klargjorts. Värderingen av radhuset Ruddammen och Lisafastersgränd 6 ger en indikation på vad kommunen kan förvänta sig i försäljningsintäkter vid en utförsäljning av hyresbeståndet. Ifall man vill få en exaktare bild av eventuella försäljningsintäkters storlek behöver en värdering av samtliga hyreshus göras.

Ärendet återförs till kommunstyrelsen för fortsatt behandling.

BESLUT

Förslaget godkändes.

Organ
Kommunfullmäktige
Kst § 77
16.08.2021

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kommundirektören har upprättat en promemoria som baserar sig på det material som byggnadstekniska nämnden tagit fram.

Med anledning av att byggnadstekniska nämnden har totalansvaret över kommunens fastigheter samt att nämnden är kommunens sakkunniga organ på området så bör promemorian skickas till byggnadstekniska nämnden för utlåtande tillsammans med ett antal frågor.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att kommundirektörens promemoria skickas till byggnadstekniska nämnden för utlåtande.

Dessutom vill kommunstyrelsen ha svar på följande frågor av byggnadstekniska nämnden:

1. Bör kommunen sälja fastigheterna, renovera fastigheterna eller göra på annat sätt?
2. Ifall fastigheterna skall renoveras, skall de då renoveras helt eller delvis?
3. Ifall fastigheterna skall renoveras, blir hyresnivån då acceptabel?
4. Har byggnadstekniska nämnden några övriga synpunkter eller påpekanden i ärendet?

Utlåtandet och svaret på frågeställningarna bör vara kommunstyrelsen till handa innan utgången av september.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst 16.08.2021, Bilaga 1

BTN § 76
2.9.2021

Det finns i dagsläget tre huvudalternativ att välja mellan när det gäller kommunens hyresfastigheter. Gemensamt för samtliga alternativ är att kommunen behåller Finby hyreshus då det både fysiskt och tekniskt är integrerat i skol- och biblioteksområdet.

- *Hyreshusen säljes till utomstående aktör.*
- *Husen på Lisafastersgränd säljes och resten blir kvar i kommunal ägo.*
- *Kommunen behåller samtliga hyreshus.*

När kommunen i början av 1980-talet startade upp byggandet av småhus på Lisafastersgränd var avsikten att dessa skulle säljas varefter och intäkterna skulle finansiera byggandet av fler bostäder. Husbyggandet finansierades med samhällslån (ARAVA) vilket gjorde att man i efterhand på grund av lånevillkoren kunde konstatera att det var svårt att sälja husen i det syfte som var tänkt från början.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kommunteknikerns förslag:

Nämnden besvarar kommunstyrelsens frågeställningar enligt följande:

- 1. Husen på Lisafastersgränd säljes och resterande hyreshus behålls i kommunal ägo. Förslaget motiveras med att grundtanken var från början att de fristående småhusen skulle säljas, fastighetsvärderingen visar på att dessa kan säljas till ett försvarbart pris till skillnad från det radhus som värderats.*
- 2. Fastigheterna renoveras så den standard de är byggda i bibehålls (inte fullt ut enligt konsulternas förslag).*
- 3. Hyreshusen måste bära sina kostnader oavsett om det är i privat eller kommunal förvaltning. Det väsentliga är att upplägget på renoveringsåtgärderna genomförs på ett fackmannamässigt sätt med lagom stora volymer för att få bra offertpriser på renoveringsarbetena. Detta fordrar även långsiktiga finansieringsbeslut så framförhållningen i planeringen kan löpa över fler år åt gången.*

Utlåtande enligt bilaga 1-7-2021.

BESLUT

Nämnden beslöt komplettera punkt 1 i förslaget med att hyresgäst som bor i huset vid försäljningstillfället erbjuds att köpa till värderat pris, varefter förslaget godkändes.

Kst § 134
1.11.2021

Byggnadstekniska nämnden har genom sitt senaste beslut samt genom en bilaga som kommenterar kommundirektörens promemoria, svarat på kommunstyrelsens frågeställningar. Kommundirektören delar byggnadstekniska nämndens beslut i sak, men det behöver kompletteras något.

För att renovera hyresfastigheterna krävs en långsiktig strategi som i sin tur leder till en långsiktig finansiering av de planerade renoveringarna. Renoveringarna av byggnaderna kommer löpa över flera år och kräva banklån. Programmet får inte löpa för lång tid, max 10 år och därav så kommer ett ungefärligt investeringsbelopp bli ca 200 000 € per år under perioden.

År 1 (2022) planeras och projekteras yttertaksrenovering. Planeringen bör vara klar senast 1:a september. I planeringen ska ingå en bedömning om ytterligare åtgärder enligt underhålls- och grundrenoveringsplanerna är ändamålsenliga att samordna med takrenoveringen. Dessa tas då med i anbudsförfrågan för takrenoveringen. Dessutom tas en plan för förverkligande av andra grundrenoveringsåtgärder fram för kommande år.

År 2 (2023) utförs takrenovering och eventuella anslutande arbeten. Målsättningen är att ha en volym på arbetet som motsvarar 200.000 €. Det kan i praktiken innebära att fler hustak renoveras samtidigt.

Takrenoveringarna bör utföras under tiden 15 april – 15 juli då väderleken vanligtvis är som mest lämpad för sådana arbeten. Detta fordrar långsiktig framförhållning gällande finansieringsbeslut vilket uppnås genom att anslag tas in i budget för aktuellt år.

Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

09.11.2021

Dessutom påbörjas år 2023 planeringen av nästa steg i renoveringsfasen, här finns möjlighet att koncentrera sig på enbart ett hus eller se om det är bättre att samordna liknande renoveringsmoment för fler hus samtidigt (kan vara ekonomiskt fördelaktigt).

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige beslutar enligt följande:

1. Husen på Lisafastersgränd säljes och resterande hyreshus behålls i kommunal ägo. Hyresgäst som bor i huset vid försäljningstillfället erbjuds att köpa till värderat pris. Förslaget motiveras med att grundtanken var från början att de fristående småhusen skulle säljas, fastighetsvärderingen visar på att dessa kan säljas till ett försvarbart pris till skillnad från det radhus som värderats.
2. Fastigheterna renoveras så den standard de är byggda i bibehålls (inte fullt ut enligt konsulternas förslag).
3. Hyreshusen måste bära sina kostnader oavsett om det är i privat eller kommunal förvaltning. Det väsentliga är att upplägget på renoveringsåtgärderna genomförs på ett fackmannamässigt sätt med lagom stora volymer för att få bra offertpriser på renoveringsarbetena. Detta fordrar även långsiktiga finansieringsbeslut så framförhållningen i planeringen kan löpa över fler år åt gången.
4. Renoveringsprogrammet börjar löpa från år 2022 enligt ovanstående beredning vilket beaktas i budget för år 2022 och ekonomiplan 2023-2024.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst 1.11.2021, Bilaga 7, bilaga 7.1

Kfg, § 51

09.11.2021

Ledamot Tony Ek föreslår att punkten 1 ändras så att den får följande lydelse: ”Husen på Lisafastersgränd säljes och resterande hyreshus behålls i kommunal ägo. Hyresgäst som bor i huset vid försäljningstillfället erbjuds företrädesrätt att köpa genom att matcha högsta bud. Förslaget motiveras med att grundtanken var från början att de fristående småhusen skulle säljas, fastighetsvärderingen visar på att dessa kan säljas till ett försvarbart pris till skillnad från det radhus som värderats.”

I övrigt enligt kommunstyrelsens förslag.

Förslaget understöds av ledamot Erik Schütten.

Ledamot Sonja Lindström-Winé föreslår att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen för att vidare utreda de sociala konsekvenserna av en försäljning av husen på Lisafastersgränd.

Ledamot Sonja Lindström-Winé återtar under diskussionen sitt förslag.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Ledamot Susann Eklund föreslår att punkten 1 ändras så att den får följande lydelse: ”Husen på Lisafastersgränd säljes och resterande hyreshus behålls i kommunal ägo. Hyreshusen på Lisafastersgränd får inte säljas förens respektive hyreshus är obebott. Hyresgästen ges företräde att köpa huset till värderat pris. Förslaget motiveras med att grundtanken var från början att de fristående småhusen skulle säljas, fastighetsvärderingen visar på att dessa kan säljas till ett försvarbart pris till skillnad från det radhus som värderats.”. I övrigt enligt kommunstyrelsens förslag.

Förslaget understöd av ledamot Sonja Lindström-Winé.

Kommunfullmäktiges ordförande konstaterar att det finns två understödda förslag.

Innan omröstningspropositionens ställs så ajourneras mötet. Mötet ajourneras mellan 19.28 – 19.42.

Innan omröstningspropositionen så läses ledamöterna Eks och Eklunds förslag igen för godkännande.

Ledamot Sonja Lindström-Winé återtar sitt understöd till ledamot Susann Eklunds förslag varpå det förfaller.

Ordföranden frågar om någon understöder kommunstyrelsens förslag. Ingen understöder kommunstyrelsens förslag.

Därefter konstaterar ordförande att kommunfullmäktige beslutat enligt ledamot Tony Eks förslag.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Husen på Lisafastersgränd säljes och resterande hyreshus behålls i kommunal ägo. Hyresgäst som bor i huset vid försäljningstillfället erbjuds företrädesrätt att köpa genom att matcha högsta bud. Förslaget motiveras med att grundtanken var från början att de fristående småhusen skulle säljas, fastighetsvärderingen visar på att dessa kan säljas till ett försvarbart pris till skillnad från det radhus som värderats.
2. Fastigheterna renoveras så den standard de är byggda i bibehålls (inte fullt ut enligt konsulternas förslag).
3. Hyreshusen måste bära sina kostnader oavsett om det är i privat eller kommunal förvaltning. Det väsentliga är att upplägget på renoveringsåtgärderna genomförs på ett fackmannamässigt sätt med lagom stora volymer för att få bra offertpriser på renoveringsarbetena. Detta fordrar även långsiktiga finansieringsbeslut så framförhållningen i planeringen kan löpa över fler år åt gången.
4. Renoveringsprogrammet börjar löpa från år 2022 enligt ovanstående beredning vilket beaktas i budget för år 2022 och ekonomiplan 2023-2024.

Kfg 09.11.2021, Bilaga 1, bilaga 1.1

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 52 Taxor och avgifter för år 2022

Kst § 112
04.10.2021

I kommunstyrelsens beslut av 3.5.2021, § 54 så ställde kommunstyrelsen följande frågor till nämnderna inför uppgörande av budget 2022. Svaren på frågorna skulle redovisas senast den 31 augusti.

1. Kommunstyrelsen vill ha en konsekvensbeskrivning vad som händer inom nämndens totala verksamhet i det fall nämnden behöver spara 5 % av kostnaderna jämfört med bokslut 2020.
2. Vilka intäkter går att öka inom nämndens ansvarsområde och hur mycket kan intäkterna ökas? Redovisas i jämna tusental.
3. Vad tycker nämnden om idén att varje verksamhet blir tilldelad en "peng" per exempelvis elev och på så vis har möjlighet att planera verksamheten i ett mer långsiktigt perspektiv? Fördelen är att tjänstemännen på förhand kan anta hur mycket pengar respektive verksamhet får samt att politikerna får en bättre möjlighet att tilldela verksamheterna rätt mängd ekonomiska resurser.

Svaren på frågorna som följer:

Hänvisning [BTN, § 56](#), [UN, § 15](#), [ON, § 27](#).

1. BTN anser att konsekvenserna blir ett eftersatt väg- och fastighetsunderhåll.
UN anser att konsekvensen för skolan innebär en sammanslagning av skolans klasser och därmed en minskning av antalet lärare. Inom daghemmet blir konsekvensen att det blir svårare att täcka upp dagen med behörig personal.
ON anser att inbesparingen motsvarar två närvårdarbefattningar. Om dessa dras in så innebär det att 4-5 klienter flyttas till Oasen.
2. BTN anser att det går att höja hyresintäkt, avfallsavgifterna, vattenavgifterna samt snöplogningsavgifterna.
UN anser att det går att höja beräkningsprocenten för barnomsorg- och fritidhemsavgifterna, samt att slopa syskonrabatten.
ON anser att det går att höja avgiften för periodvård och inköpsservice.
3. BTN anser att ett nyckeltalssystem kan fungera för vissa av verksamheterna, exempelvis €/m² men inte för underhåll av byggnader.
UN anser att ett nyckeltalssystem inte fungerar för nämndens verksamheter.
ON ser ingen fördel med ett nyckeltalssystem.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tecknar nämndernas svar till kännedom.

Kommunstyrelsen noterar att flera av intäktsökningarna innebär att taxorna behöver höjas inför 2022.

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige fattar ett beslut gällande kommunens taxor och avgifter som kortfattat innebär att kommunstyrelsen bereder taxor till kommunfullmäktige för 2022 så att taxorna och avgifterna är så kostnadstäckande som möjligt med hänsyn taget till nämndernas expertis och motiveringar i ärendet.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Beslut:
Enligt förslag.

Kfg § 42
12.10.2021

Beslut:
Kommunfullmäktige omfattar kommunstyrelsens förslag.

Kst § 135
01.11.2021

Kommundirektören gör bedömningen att nämndernas förslag till taxor svarar mot kommunfullmäktiges beställning. Kommundirektören har endast gjort mindre ingrepp i taxorna och ingen förändring av de föreslagna beloppen.

Nytt för i år är att samtliga taxor sammanförts till ett dokument och organiserat nämndvis/sectorvis.

Noteras att taxorna för snöplogning redan är beslutade för 2022 och framåt i och med beslutet om att ordna snöplogningen som en fond från 2022. Därav finns ej snöplogningsavgifterna med i den sammanställda bilagan.

Kommundirektörens förslag:
Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter för 2022.

Beslut:
Enligt förslag.

Kst 1.11.2021, Bilaga 8

Kfg, § 52
09.11.2021

Beslut:
Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kfg 09.11.2021, Bilaga 2

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 53 Inkomstkattesats för år 2022

Kst, § 136
01.11.2021

Enligt § 91a mom. lagen om beskattningsförfarande skall en kommun senast den 17 november meddela skattestyrelsen vilken inkomstkattesats som skall tillämpas.

För år 2011 fastställdes inkomstkattesatsen till 18,50 procent och för år 2012 och 2013 fastställdes inkomstkattesatsen till 19,00 procent. För år 2014 – 2021 har inkomstkattesatsen fastställts till 19,5 procent. En förändring på 0,25 procent betyder ca 41 000 – 42 000 euro.

Budgetförslaget för år 2022 utgår från en oförändrad inkomstkattesats.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att inkomstkattesatsen för år 2022 bibehålls oförändrad på 19,50 procent.

Beslut:

Enligt förslag.

Kfg, § 53
09.11.2021

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Organ

Kommunfullmäktige

Kfg § 54 Fastighetsskattesatser för år 2022

Kst, § 137

01.11.2021

Sammanträdesdatum

09.11.2021

Enligt § 11 fastighetsskattelagen bestämmer kommunfullmäktige årligen de fastighetsskatteprocenter som inom lagen stadgade gränser skall tillämpas i kommunen samtidigt som man fastställer inkomstskatteprocenten för budgetåret. De fastighetsskatteprocenter som kommunen fastställt för år 2021 meddelas skattestyrelsen samtidigt som inkomstskattesatsen.

Kommunerna kan även fastställa fastighetsskatt för obebyggda byggnadsplatser och allmännyttiga samfund. För obebyggda byggnadsplatser är fastighetsskatteprocenten 0-3 % och för allmännyttigt samfund 0-1 %.

Fastighetsskatten för år 2021 är fastställd enligt följande:

- Stadigvarande boende 0 %,
- Allmänna byggnader 0,50 %,
- Fritidsbebyggelse 0,90 %,
- Allmännyttiga samfund 0,10 %,
- Obebyggda byggnadsplatser 0,20 %,

En 0,1 procent fastighetsskatt för stadigvarande bostad ger en inkomst på ca 18 000 euro. En 0,1 procent förändring av skatten för allmänna byggnader innebär ca 11 000 euro.

Fritidsbebyggelsens skattesats om 0,9 % är maxbelopp enligt gällande åländsk lagstiftning.

Budgetförslaget för år 2022 utgår från en oförändrad inkomstskattesats.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att fastighetsskattesatserna för 2022 bibehålls på samma nivå som för år 2021.

Beslut:

Enligt förslag.

Kfg, § 54

09.11.2021

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Kfg § 55 Budget för Sunds kommun för verksamhetsåret 2022

Kst § 113
04.10.2021

Alla nämnderna har behandlat sina respektive budgetförslag, inklusive kommunstyrelsen.

Radetiketter	Bokslut 2020	Budget 2021	Budgetförslag 2022
⊕ C100 Förvaltningssektorn			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	154 067	40 755	34 480
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 444 336	-1 362 213	-1 376 480
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-10 860	-9 050	-5 300
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 301 130	-1 330 508	-1 347 300
⊕ C200 Socialväsendet			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	262 070	218 300	258 500
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 455 028	-1 365 561	-1 679 350
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR		-1 440	
C200 Socialväsendet Summa	-1 192 958	-1 148 701	-1 420 850
⊕ C300 Utbildningsnämnden			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	90 124	85 200	72 490
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 288 395	-2 356 778	-2 346 830
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-13 250	-12 180	-12 330
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 211 522	-2 283 758	-2 286 670
⊕ C500 Byggnads-tekniska nämnden			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	479 935	509 325	533 690
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-743 704	-855 431	-884 760
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-326 978	-332 050	-352 700
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-590 748	-678 156	-703 770
⊕ C600 Gemensamma nämnder			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 696	3 600	3 600
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-52 925	-61 125	-61 140
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-10 871	-15 870	-10 870
C600 Gemensamma nämnder Summa	-60 100	-73 395	-68 410
9000 Finansiering			
⊕ A5100 SKATTEINKOMSTER	3 477 316	3 231 500	3 415 000
⊕ A5110 LANDSKAPSANDELAR	2 220 240	1 894 035	1 849 750
⊕ A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-16 010	-14 070	-14 650
9000 Finansiering Summa	5 681 546	5 111 465	5 250 100
Totalsumma	325 089	-403 053	-576 900

Konstateras att enligt nämndernas förslag, med ovanstående tillägg, så är resultatet – 576 900 € och årsbidraget – 195 700 €. Resultatet ”lever” alltså med tanke på att det ännu är oklart vad kommunen kommer få i landskapsandelar för 2022.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Budgetboken har sammanställts med det som nämnderna har behandlat.

I bilagan till kommundirektörsavtalet har kommunfullmäktige uttalat vilket mål man har med kommundirektörens arbete. Under prioriteringsområde ekonomi, punkt 1 står: "Budgeten skall vara i balans".

<https://www.sund.ax/sites/default/files/attachments/page/kommundirektorsavtal.pdf>

Kommunstyrelsen bör delge kommunfullmäktige budgeten för kännedom samt efterhöra kommunfullmäktiges vägkost inför det fortsatta budgetarbetet. En målsättning är en målsättning och det är bra om kommunstyrelsen och kommundirektören får vägkost kring styrkan i målsättningen.

Kommundirektörens förslag:

Budgetbok delges kommunfullmäktige för kännedom.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen vägkost inför det fortsatta budgetarbetet framförallt kring hur hårt kommunstyrelsen skall driva en budget i balans.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst 04.10.2021, Bilaga 5

Kfg § 43
12.10.2021

Beslut:

Kommunfullmäktige är nöjd med kommunstyrelsens arbetsplan. Kommunfullmäktige vill att kommunstyrelsen ska sträva efter ett positivt årsbidrag i budget 2022.

Kfg 12.10.2021, Bilaga 2

Organ
Kommunfullmäktige
Kst § 138
01.11.2021

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Givet kommunfullmäktiges beställning om ett positivt årsbidrag så får resultatet för 2022 max vara -381 000 €, vilket samtidigt är lägre än årets budgeterade resultat om -403 053 €.

Radetiketter	Bokslut 2020	Budget 2021	Styrelsens budget (år + 1)
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	154 067	40 755	34 480
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 444 336	-1 362 213	-1 376 480
A7100 AVSKRIVNINGAR	-10 860	-9 050	-5 300
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 301 130	-1 330 508	-1 347 300
C200 Socialväsendet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	262 070	218 300	258 500
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 455 028	-1 365 561	-1 562 376
A7100 AVSKRIVNINGAR		-1 440	
C200 Socialväsendet Summa	-1 192 958	-1 148 701	-1 303 876
C300 Utbildningsnämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	90 124	85 200	72 490
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 288 395	-2 356 778	-2 328 790
A7100 AVSKRIVNINGAR	-13 250	-12 180	-12 330
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 211 522	-2 283 758	-2 268 630
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	479 935	509 325	528 490
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-743 704	-855 431	-862 889
A7100 AVSKRIVNINGAR	-326 978	-332 050	-352 700
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-590 748	-678 156	-687 099
C600 Gemensamma nämnder			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 696	3 600	3 600
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-52 925	-61 125	-61 140
A7100 AVSKRIVNINGAR	-10 871	-15 870	-10 870
C600 Gemensamma nämnder Summa	-60 100	-73 395	-68 410
9000 Finansiering			
A5100 SKATTEINKOMSTER	3 477 316	3 231 500	3 401 000
A5110 LANDSKAPSANDELAR	2 220 240	1 894 035	1 794 270
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-16 010	-14 070	-14 650
9000 Finansiering Summa	5 681 546	5 111 465	5 180 620
Totalsumma	325 089	-403 053	-494 695

Som framgår av nämndernas budgetförslag så var det samlade resultatet då – 576 900 €. Det nuvarande bearbetade budgetförslaget visar upp ett resultat om – 494 695 €. Det innebär att för att uppnå ett årsbidrag som visar 0 € så behöver ytterligare 113 495 € sparas in.

Förutom mindre justeringar av enskilda rader på enskilda kostnadsställen som ömsom ökat och ömsom minskat driftsutgifterna så har följande större åtgärder vidtagits jämfört med nämndernas förslag:

1. 33 120 € har tagits från omsorgsnämndens äskande för en utredningsplats på Oasen, kostnadsställe 4231.

Organ

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum

09.11.2021

2. 33 400 € har tagits från omsorgsnämndens äskade utökning av en tjänst/befattning som sysselsättningshandledare, kostnadsställe 4221.
3. 48 000 € har tagits från omsorgsnämndens äskade lönekostnader. Det är de facto ingen inbesparing då en ny genomgång gjorts av faktisk personal år 2021, kostnadsställe 4221.
4. 22 520 € har tagit från byggnadstekniska nämndens äskade utökning av en tjänst/befattning som fastighetstekniker, kostnadsställe 5101.
5. Enligt senaste kalkylen så minskar landskapsandelar/kompensationer med 55 480 €, kostnadsställe 9000.

Resultatet ”lever” alltjämt med tanke på att det ännu är oklart vad kommunen kommer få i skattekompletteringar för 2022, samt att KSTs förbundsstyrelse har återremitterat budgetförslaget för att minska kommunandelarna.

Med detta budgetförslag så minskar kassamedel från 1,8 M € enligt följande:
113 495 € från rörelse/verksamhet,
112 999 € från amortering,
232 850 € från investeringar,
108 410 € från användning av danaarv,
vilket innebär att kassan vid årets slut bör vara 1 232 246 €.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen omfattar kommundirektörens inbesparingar och återremitterar samtidigt budgeten till kommundirektören för vidare beredning enligt kommunfullmäktiges beslut.

Budgetbok och ovanstående redogörelse delges kommunfullmäktige för kännedom och synpunkter, inför kommunfullmäktiges målsättningsdiskussion om budgeten.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst 01.11.2021, Bilaga 9

Kfg, § 55
09.11.2021

Beslut:

Budgetbokens gällande form tecknas till kännedom.

Organ
Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum
09.11.2021

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING**BESVÄRSFÖRBUD**

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning, utlåtande eller verkställighet, kan enligt § 112 kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet. Paragrafer 47-49, 55
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 kommunallagen kan framställas över beslutet. (sen instruktioner nedan under rättelseyrkanden)
	Paragrafer -
	Enligt § 5 Förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grund för besvärsförbudet: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas, samt tid för yrkande av rättelse	Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar. Myndighet hos vilken rättelse yrkas: Kommunstyrelsen i Sund Norra Sundsvägen 361, Björby AX-22520 Kastelholm Paragrafer: - Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram offentligt på den digitala anslagstavlan.
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

Organ
Kommunfullmäktige
KOMMUNALBESVÄR

Sammanträdesdatum
09.11.2021

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av en som är part eller kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beslutet tillkommit i felaktig ordning, 2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3. beslutet annars strider mot lag. <p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: 46, 50-54</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p> <p>En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet publicerats på den digitala anslagstavlan.</p>
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p>
---------------------------------------	--

BESVÄRSSKRIFT

<p>Besvärsskrift</p> <p>I besvärsskriften skall anges ändringssökandes namn, yrke, boningsort och adress</p> <ol style="list-style-type: none">
1. vilket beslut som överklagas
2. vilka ändringar som yrkas i beslutet
3. motiveringar till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökande själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p> <p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.</p>